

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

5 Excommunicatio est etiam triplex, justa, nulla, & injusta.
Excommunicatio, quibus casibus sit nulla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

serim in quibus tractat de sacramentis, in
sess. 7. de Euchar Sacr, sessio. 13. de poenit. Sa-
er. sess. 14. de comm: sub utraque spec. sess. 21.
& sac. Miss. sess. 12. & etiam anathema
maranatha, & pluribus alijs nominibus ab-
pellatur, ut mors, medicina, mucro, seu
gladius, virga ferra, & neruus ecclesiasticæ
disciplinæ, de quibus nominibus, per Sayr. 5
in Thes. Cas. Consc. cap. 3. lib. 1.

3 Anathema, † prout capitur de jure, ni-
hil differt à majore excommunicatione,
nisi in forma, ut per Graff. in decis. aur. c. 1.
num. mibi 39. par. 1. lib. 4. sed majori cum
solemnitate anathematizatur, ut in cap. de-
bent, cum seq. 11. quest. 2. Et duo signifi-
cat; Unum, quod est actus separandi Chri-
stianum à Christianorum comunione,
ut in c. nemo, 11. q. 3. Nihil enim aliud sig-
nificat anathema, quam à Deo separatio-
nem, c. certum. 24. quest. 3. & cap. Engel. tru-
dam. 3. quest. 4. Alterum significat ipsum
Christianum sic separatum, ut in dist. 30.
ferè per tot. Et dicitur ab Ana, quod est sur-
sum, & thema quædam figura quasi ro-
tunda, quæ consuevit poni in frontibus
damnatorum, ut per gloss. in extravag. com.
c. 1. in ver. anathematizatus, de senten. ex-
communic. & Graff. dicta decis. num. 38. &
39. Anathema autem maranatha est Ver-
bum latæ sententiæ, & Verbum mara-
natha importat, usque ad Adventum Do-
mini sit excommunicatus, supple, nisi pœ-
niteat: gloss. in c. Guilisarius, in ver. mara-
natha, 23. quest. 4. & Felyn. in cap. Rodul-
phus, num. 33. de rescript.

4 Excommunicatio † est duplex, major,
& minor. Major excommunicatio est cen-
tura privans participatione, tam activa,
quàm passiva sacramentorum, & hominū
Abb. in rubr. de sentent. excommunicat. &

Navar. in cap. 27. num. 1. tom. 3. & prop-
terea eundem operatur effectum, quem
anathematizatio. Minor privat participa-
tione passiva sacramentorum tantum, cap.
si celebrat. de cler. excommunic. ministr. &
Graff. decis. aur. cap. 1. numer. mibi, 2. par.
1. lib. 4.

Triplex † est etiam excommunicatio
scilicet, nulla, injusta, & justa. Nulla est,
quæ ipso jure non tenet, ut lata post legi-
timam interpositam appellationem. Felyn.
in cap. Rodolphus, numer. 43. de sentent.
excommunic. Paris. conf. 28. numer.
19. vol. 4. Put. decis. 177. num. 2. lib. 2. &
Navar. in cap. cum contingat: 6. caus. nullit.
num. 1. tom. 2. de script.

Secundò, est nulla, quando deest le-
gitima potestas excommunicandi in ex-
communicante, quia excommunicans
caret jurisdictione, Graff. decis. aur. cap.
3. num. 5. par. 1. lib. 4.

Tertiò, si feratur à de legato contra de-
legantis intentionem, ut per gloss. in co-
presenti, in ver. ad cautelam, vers. sex-
to cum, de sentent. excommunicat. in 6.
& duodecim casus nullitatis excom-
municationis ponit dicta gloss. in cap.
presenti, & Abb. in cap. ab excommunica-
to, numer. 5. de rescript. Et quando
sententia excommunicationis est nulla
non requiritur absolutio, c. cui est, 11. q. 3.
Navar. in c. 27. n. 11. tom. 3. & Graff. c. 3.
num. 13. eod. lib. 4.

Injusta † tribus modis dicitur, ex causa
ex animo, & ex ordine, gloss. in dicto cap.
sacro, in ver. justa; Et injustè excom-
municatus non est privatus commu-
nionibus, & generalibus suffragiis Ec-
clesiæ Catholicæ, cap. illud planè, 11. quest.
3. & Cov. prior. par. relec. §. septimus,
num.

numer. 5. vers. secunda conclusio.

Iusta ¶ excommunicatio ut sit, quatuor concurrere debent.

Primum, ut proferens habeat jurisdictionem excommunicandi, ut per Graff. supra allegatum.

Secundum, quod causa subsit vera, & rationalis, c. 1. de sent. excom. in 6.

Tertium, quod monitio competens precedat ad formam d. c. sacro. in 6.

Quartum, quod proferatur causa expressa & in scriptis d. c. 1. de sent. excom. eo. lib. 6.

7 Injustam ¶ sententiam excommunicationis proferens multipliciter punitur.

Primo, quia tenetur excommunicato actione injuriarum, cap. temerarium, & c. illud. junct. gloss. 11. q. 3.

Secundo, tanquam sacrilegus est puniendus, c. si quis, & c. non in perpetuum, 24. q. 3.

Tertio, carere debet communione hominum, & interdici ab ingressu ecclesie, quantum superiori videbitur expedire, c. de illicita, eadem q. 3. & Inno. in cap. sacro. n. 2. de sentent. excom.

Quarto, ob non servatam formam, c. 1. de sentent. excommun. in 6. Pœnam interdicti ab ingressu ecclesie per mensem incurrit ipso jure, & suspensionis à divinis, 10 aded quod celebrando, irregularitatem incurrit, à qua non nisi à solo Papa potest dispensari, ut in d. cap. 1.

8 Sed ¶ ex sacri conc. Trid. dispositione à dicta irregularitate, si erit occulta, poterit dispensari ab Episcopis, qui per seipso, aut per Vicarios ad id specialiter deputatos in foro conscientie, in omnibus irregularitatibus ex deicto occulto provenientes, excepta ea, quæ oritur ex

homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum, cum suis subditis dispensare possunt, cap. 6. de refor. sess. 24.

Quinto, si sententia excommunicationis injusta appareat, ad interesse excommunicationi est condemnandus, ut per Host. & Io. And. in d. cap. 1. Excusat tamen proferentem sententiam ab his pœnis causa probabilis, si laudabilis opinionis existat, ut in d. cap. sacro. §. cumque adversus, de sentent. excommun.

9 Minor ¶ excommunicatio quatuor modis infertur, à Deo, à seipso, à sacerdote, & à canone, gloss. in cap. si inimicus, 11. q. 3.

Et est censura ecclesiastica privans participatione passiva omnium sacramentorum, cap. si celebrat. de cler. excommunic. ministr. & celebrans in minori excommunicatione mortaliter peccat, Sylvestr. in ver. excommunicatio. 4. & Cajet. in verb. excommunicatio minor. Divina officia, Missamque audire, & cum aliis ejusdem interesse, ac choro recitare, & pacem, quæ in ea offertur, minori excommunicatione excommunicatus sumere potest, Navar. in cap. 27, numer. 24. tom. 3.

¶ Et minor excommunicatio per jus in octo casibus fertur de quibus per Innoc. in c. 1. de sentent. excommunicat. & Graff. d. c. 10. par. 1. lib. 4. ubi latè de excommunicatione minori per tot.

Quamvis ¶ enim excommunicationis gladius nervus sit ecclesiasticæ disciplinae, ac ad continendos in officio populos valde salutaris; sobriè tamen, magnaque circumspectione est exercendus: cum experientia doceat, si temerè, aut